

BOLDOGOK, AKIK NEM LÁTNAK

– Csak ennyit, hogy jééé... – válaszolta Szende gyermekded pírral.

Az indulatszavaknak semmi közük az akkurátusan kidolgozott nyelvi kódokhoz. Igazából nem is szavak – hangkapcsolók a nyelv előtti léthez. Az ösztönléthez. A megfogalmazás nélkülihez. A Szentírás ugyan nem említi, de amikor kezdetben még Isten sem beszélt, csak rácsodálkozott a tohuva-bohu-ra, és mielőtt mondta volna értelmesen megfogalmazva, „legyen”, ez a hangzat bűgött fel a káoszban, a „vagyok, aki vagyok” előtti regiszterben: jééé... – Ősz felé tartó nyári reggelen gomolygó köd víztükör felett. Sejlik a sás, csobban naptáncát méltóságteljes nyugalommal lejtő ponty, sügér és harcsa. Rézsút vonásokkal erezett ösvényt húz apró csillámokkal teleszórt, feszített víztükörön a sikló. Szeretkeznek az elemek – a víz, a föld és az ég szűz násza ez. A csodálatos káosz. A jééé Isten csecsemőkori hangja. A jaj sokkal később hangzott el, de akkor már nem káosz volt.

Szende hosszan, elmélyülten nézte a fotót. Majd megfordította, mint a kiürült malacperselyt. Vagy a kirámolt nagy fiókot, azzal a révült reménnyel, hogy talán egy hajszálrepedésből előkerül. Mert ott kell lennie. Agfa – olvasta a fénykép fonákján, és szavai lassan visszatértek.

Gyerekkorában kevés vallásos élményben volt része. Átkosnak nevezték azt a korszakot. Apa részlegvezető volt a kesztyűgyárban, nem volt komilfó hittanra járatni a gyereket. Anyával esténként „én istenem, jó istenem” mantráztak, s volt ebben valami ijesztő. Beszéltek valakihez szenttelen egyszerűséggel – gregoriánosan –, a ráfelelő hangok ódon, sötét szentélyből kihűlve tértek vissza. Úgy tűnt, valamiféle hatalmas istenség álmára vigyáznak. Apa miatt is lábujjhegyen kellett járni a lakásban, a hosszú és nehéz műszak, majd a sarki köpködőben felhajtott néhány korsó sör után pihenni járt haza. Anya mindig otthon volt, és apa pihenését előkészíteni hivatottan tüsténkedett a konyhában. Gőz és aromák. – Jééé, mit főztél?! – Anya, ujját ajkához tartva, intette, hogy apa pihen, de azért egy kis tányérba megelőlegezett a vacsorából egy kanálnyi párolgó tarhonyát paprikás szafttal áztatva. Ez volt az ellenpontosított boldogság maga. És anya mosolygott, gregoriánosan.

Maga sem tudja, hol találkozott ezzel a mondattal: ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, jelen vagyok én is. Egy falvédőn, talán. De merő képtelenségnek tartotta, hogy ábrázat és testsúly nélkül bárki is létezhet. A létezést anyag nélkül elképzelni falvédős sarlatánság. Főleg Szendének. Teste egyre csak gyarapodott, és ez a falvédős izé mondat teljes képtelenséggé torzult, a lét egyre testsúlyosabb bizonyosság lett. Verseket sosem olvasott, az elvont dolgok egyáltalán nem érdeklik. Csak a zene. A fuvolamuzsika. A csillámló fémpálcából előcsalható pasztellhangok. A fuvola a bársonyba csomagolt hangok orgánuma. Hangzása sziporkázó gyémánt, tafttal bélelt szelencében. Ennek a hangnak erotikus tapintása van. Mindmostanáig ez az egyetlen élménye a létezés vélhető transzcendens dimenziójáról. A fuvolahang, melynek egyetlen fizikai paramétere a rezgésszám, egyébként színe, tapintása és illata van.

Felnézett, cinkosan rákacsintott a fotósra, aki ettől kissé zavarba jött. Ez egy fontos munka, ugyanis. Merthogy Szende is fontos az életében. Legkisebb fia – sorban a kilencedik – fuvolázik, Szende tanítványa. A srác éppen bécsi mesterkurzusról tért haza Szende esküvőjére. Ezer fotót kattintott, napokig tüzetesen válogatta és retusálta. Szende, tündér – így él benne. A szaftos tarhonya miatt fényképre nehezen projektálható tündér. Innen a szorongás. És tessék, Szende a fotók fonákját is vizsgálja, valami nagyon nincs rendben. Izzad.

– Jééé... – szaladt ki Szende száján, és vélte, hogy nem érez semmit. Ez volt a kedvenc érzése. Tudatmódosulás.

– Feltámadtam? – kérdezte félhangosan, és ez már nem a jééé...

Nagyi temetése villant be, ahol a pap lázasan hadoválva arról értekezett, hogy majdan akkor dicsőséges testben támadunk fel. Abszurd, de lehet róla fantáziálni. Ezért volt hosszú a szertartás is, bölcseletileg hosszabb, mint nagyi egész nyolcvanhat éve. Amúgy nagyit, illetve senkit sem tudott dicsőséges testben elképzelni. De most valami különös történt. Kedvenc tanítványának papája igazán remek fotós! Tétován szemlézi a kollekciót, agyában erős lüktetés jelzi, hogy valami izgalmas fordulat történt, végre. Talán, feltámadt. Dicsőséges testben. Nincs emésztőcsatornája, bele, gyomra, berepedő végbele, és nincsenek zsírraktározó szövetei sem. Dicsőséges test. Ez a pasas zseniális.

– Szegény anya... – részvétellel gondolt arra, hogy csecsemőként véresre gyötörte mellbimbóit.

Anya tényleg sokat szenvedett attól, hogy Szende mohón nyelte, egyre izmosodó állkapcsával fejte, harapta belőle a tejet. Hamar el is apadt, az

ember teste nem dicsőséges. A töviskorona Jézuson is vérző sebeket ejtett. Fájdalom szab határt az anyatejnek is, és minden gyönyörnek. Apa erről sokkal többet tud. A rendszerváltás utáni években a kesztyűgyár becsődölt, felszámolódott. Elszegődött masszörnek. Micsoda váltás a bőrkesztyűről az emberi bőr alatt feszülő, gyulladt, görcsölő ízületekre, izmokra, csontokra. Most már nyugdíjas, de még mindig visszahívják. Áldott kezei vannak, mondják. Pedig neki is fáj mindene a sok gyúrástól. De azért megy... Talán mert szereti a gyúrható, dögönyözhető, tenyere alatt forrósodó nem dicsőséges testet. Vajon mit fog szólni ezekhez a képekhez?

– Ha meglát így feltámadottan és dicsőségesen, na, mit fog mondani? – és elmosolyodott.

Apa igazán átszellemült fazon. Nagyon is vicces... Egyszer parázs vita folyt arról, hogy átköltöztetik-e az új lakás tornácoszlopához a sok nemzedéke költözéssel vándorló klematiszt, és apát a vita heve ébresztette délutáni szunyokálásából. Belépett a szobába, megállt a sok dühös ember között. Egy ideig álmosan figyelt, majd rákérdezett: mondjátok csak, kik azok a Klematiszék? Némi döbbszent csend után kitört a nevetés. És apa csak mosolygott, bár sosem mondta, hogy jééé... Inkább azt, hogy jaaa... De ez nem igazi indulatszó, amolyan indogermán eredetű jövevény. Ja... – Nem-nem, nem a „jaj”! Az más. A diszkuszserves és szponderózis kliensek nyögik, nem dicsőséges testben. Apa ja-zik. Nem nyelv előtti, hanem utáni kétbetűs változata a magyar „igen”-nek. Vannak, akik képesek ilyen röviden tudomásul venni mindent.

– Ezért szeretem apát – nyugtázta Szende, és már nagyon várta, hogy megmutassa végre dicsőséges testét, amit nem kell masszírozni. És arra gondolt, hogy ezúttal talán majd apa is végre azt mondja: jééé...

– De jó ez a fotó! – Áron annyira természetesen hozza formáját, bele-vigyorog a kamerába.

Jó ez a fotós, nagyon jó – boldog Áront mutat. Létezik az a férfi, akit boldoggá tud tenni. Merthogy ez a lényeg: boldogtatva boldog lenni. A hang, mely megtalálja az öblös üreget, megtelik zengéssel, és visszatér. Ettől a képzavaros metaforától elpirult, túlspilázta. Nyelvi kényszer minden spontán érzést aládúcolni. Nyelv előtti káoszban, ez csak ennyi: jééé...

Szende rágyújt, majd váratlanul megszólal.

– Különöset álmodtam... – és a lagzi másnapján nagyon mélyet szív a cigiből. – Jött a fotós, hozta a képeket. Nézem, és azt látom, hogy mind-egyikről hiányzom. Értitek? Csak úgy... nem vagyok rajta. Áron meg a ta-

núk meg mindenki ott van – ti is ott vagytok, csak én hiányzom. Mind-
egyikről.

Szende mosolyog. Hatalmas füstfelhőbe burkolózik kócos szőke feje.
A réteges zsírpárnák övezte mély üregben azúr szemtükör csillámlik. Pu-
fók arcán apályosan hullámzik a révülő mosoly. Összenő a babzsákkal.

– És mit éreztél?

– Semmit. Csak annyit, hogy jééé..., nem vagyok a fotókon. Egyiken
sem. Hiányzom, vagy miért.

– És ez rossz? Vagy milyen?

Szende mosolyog, dús mellei kivillannak a feszülő hálóköntös alól. Szív
még egy jó mélyet a cigiből.

– Semmilyen. Csak annyi, hogy jééé...